

Sygn. akt I C 2688/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, Wydział I Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Żywicki

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Małgorzata Karwacka

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2017r. w Olsztynie,

na rozprawie,

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.,

przeciwko B. K. (1),

o zapłatę,

I zasądza od pozwanego B. K. (1) na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 20 zł (dwadzieścia złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 04.12.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;

II w pozostałym zakresie oddala powództwo.

/-/ SSR Piotr Żywicki

Sygn. akt I C 2688/17

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w W. domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 610,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 04.12.2015r. do 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi z opóźnienie od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany zawarł w dniu 19.11.2015r. z powodem umowę przewozu. W trakcie przejazdu okazało się, że pozwany nie posiadał ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do ulgowego przejazdu. Powód wystawił wezwanie do zapłaty kwoty 186 zł tytułem opłaty za przejazd naliczonej zgodnie z taryfą oraz opłaty dodatkowej 520 zł potrącając cenę okazanego biletu ulgowego 95,25 zł. Pozwany odmówił przyjęcia wezwania do zapłaty. Przed upływem terminu 7 dniowego pozwany złożył reklamację której powód nie uwzględnił (k. 3-5).

Pozwany B. K. (1) w sprzecznie od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu elektronicznym wniósł o oddalenie powództwa. Przyznał, że w czasie przejazdu nie posiadał ważnego dokumentu uprawniającego do przejazdu ulgowego. Wskazał, że w chwili nabywania biletu na stronie internetowej przewoźnika nie poinformowano go, że oprócz legitymacji rencisty musi posiadać jeszcze dodatkowy dokument w postaci zaświadczenia wydanego przez (...) Związek Emerytów i Rencistów. Dodatkowo wskazał, że w terminie 7 dni złożył reklamację i przedstawił powodowi ww. dokument wystawiony mu w dniu następnym (k. 41).

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany B. K. (2) - który jest rencistą – poprzez zakupienie na stronie internetowej powoda biletu ulgowego zawarł z nim w dniu 08.11.2015r. umowę przewozu na trasie I. – K.. Przewóz miał odbyć się w dniu 19.11.2015r. Podczas podróży w tym dniu upoważnione przez powoda osoby w trakcie kontroli biletów ujawniły, że pozwany posiada bilet ulgowy oraz legitymację rencisty lecz nie posiada zaświadczenia wystawionego przez (...) Związek Emerytów i Rencistów. W konsekwencji w imieniu powoda wezwali pozwanego do zapłaty kwoty 186 zł tytułem opłaty za przejazd naliczonej zgodnie z taryfą oraz opłaty dodatkowej 520 zł potrącając cenę okazanego biletu ulgowego 95,25 zł w terminie 14 dni od daty wystawienia wezwania. Na okazanym przez pozwanego bilecie poczyniono adnotację o wystawieniu wezwania wraz z jego numerem. Pozwany odmówił podpisania wezwania do zapłaty i przyjęcia wezwania.

(bezsporne, por. wezwania do zapłaty k. 28, bilet k. 32)

Pozwany po dotarciu do K. udał się do oddziału (...), gdzie wystawiono mu stosowne zaświadczenie. Następnie w kasie (...) w K. usiłował złożyć reklamację okazując wymagane dokumenty, jednakże pracownicy powoda odmówili jej przyjęcia. W dniu 22.11.2015r. pozwany wrócił do O. korzystając ponownie z usług m.in. pozwanego. Podczas kontroli okazał bilet, legitymację oraz wystawione zaświadczenie, na którym odnotowano pierwszy przejazd z wykorzystaniem ulgi przysługującej rencistom. Podczas przesiadki w I. ponownie próbował złożyć reklamację w kasie powoda, gdzie ponownie odmówiono jej przyjęcia. Czynności te powtórzył kasie powoda w O., gdzie poinformowano go o możliwości złożenia reklamacji za pośrednictwem strony internetowej powoda. Ostatecznie pozwany w dniu 26.11.2015r. nadał na poczcie przysyłkę kierowaną do powoda zawierającą wypełniony druk reklamacji pobrany ze strony internetowej, kserokopię biletu oraz kserokopię zaświadczenia polskiego związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów z poczynioną adnotacją o skorzystaniu z ulgi w drodze powrotnej w dniu 22.11.2015r. Pozwany przed dniem 19.11.2015r. nie korzystał od kilku lat z usług przewoźników kolejowych.

(dowód: reklamacja, bilet i zaświadczenie k. 29 – 33; przesłuchanie pozwanego k. 51)

Pozwany nie uznał reklamacji. Opłata manipulacyjna pobierana przez powoda w wypadku wykazania przez podróżnego w terminie 7 dni uprawnienia do przejazdu ulgowego wynosi 20 zł. Pozwany opłaty tej nie uiścił.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Przywołany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o złożone przez strony dokumenty oraz zeznania pozwanego, których treść pokrywała się z treścią dokumentów.

Bezspornym była okoliczność, że pozwany zawarł z powodem umowę przewozu. Zgodnie z brzmieniem art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (tekst jednolity Dz. U. z 2000r. nr 50 poz. 601 z późn. zm.) umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym.

Przewoźnikowi lub organizatorowi publicznego transportu zbiorowego albo osobie przez niego upoważnionej, legitymującej się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, przysługuje uprawnienie do dokonywania kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu (art. 33a ust. 1). W razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty (art. 33a ust. 3).

Bezspornym był fakt dokonania przez osoby upoważnione przez powoda kontroli biletów oraz ujawnienia braku dokumentu poświadczającego uprawnienie do ulgowego przejazdu pozwanego. Poza sporem był także fakt, że pozwany będący rencistą przed upływem terminu 7 dni złożył reklamację u powoda oraz wysokość opłaty manipulacyjnej w kwocie 20 zł, którą powód ma prawo pobrać w sytuacji zwrotu albo umorzenia opłaty dodatkowej.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1992r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (t.j. Dz.U.2012.1138) emeryci i renciści oraz ich współmałżonkowie, na których pobierane są zasiłki rodzinne uprawnieni są do dwóch przejazdów w ciągu roku z ulgą 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych.

Przy czym dokumentami poświadczającymi uprawnienie tych osób do korzystania z dwóch przejazdów w ciągu roku z ulgą 37% środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych są zaświadczenia według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia, wydawane przez m.in. terenowe jednostki (...) Związku Emerytów, Rencistów i (...) (§5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia ministra infrastruktury i budownictwa z dnia 20 kwietnia 2017 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U.2017.810).

W świetle art. 33a ust. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. prawo przewozowe w razie stwierdzenia braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty. Pobrana należność za przewóz i opłata dodatkowa, po uiszczeniu opłaty manipulacyjnej odpowiadającej kosztom poniesionym przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego, podlegają zwrotowi, a w przypadku wezwania do zapłaty - umorzeniu, w przypadku udokumentowania przez podróżnego, nie później niż w terminie 7 dni od dnia przewozu, uprawnień do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu.

Nie budzi wątpliwości fakt, że pozwany w terminie przewidzianym przez ustawę (bezsporne) przedłożył powodowi kserokopię dokumentu wymaganego przez przepisy (tj. zaświadczenia wystawionego przez terenową jednostkę (...) Związku Emerytów, Rencistów i (...)). Zaświadczenie to miało przy tym tylko jedną adnotację o skorzystaniu przez pozwanego z ulgi na przejazd pociągiem. Z ulgi tej – w świetle zaświadczenia (k. 31) – pozwany skorzystał w dniu 22.11.2015r., to jest w drodze powrotnej z K. do I.. W konsekwencji nie budzi wątpliwości fakt, że przed dniem 22.11.2015r. pozwany z żadnych ulg nie korzystał. Mając zatem na uwadze to, że w ciągu roku przysługiwały mu dwie takie ulgi zasadnym było przyjęcie, że w dniu 19.11.2015r. podczas kontroli biletów miał przyznane mu przez ustawę prawo do ulgi.

Prawidłowa wykładnia art. 33a ust. 4 ww. ustawy prowadzi do wniosku, że obowiązkiem pozwanego było udokumentowanie uprawnień **do posiadanej w dniu przejazdu ulgi przyznanej mu przez ustawę** a nie do złożenia dokumentu poświadczającego uprawnienie do takiej ulgi, który byłby wystawiony co najmniej w dniu przejazdu. Uprawnienie do ulgi wynika bowiem z ustawy a nie z dokumentu który takie uprawnienie jedynie poświadcza.

Mając na uwadze poczynione ustalenia oraz fakt, że pozwany wykazując posiadane w dniu przejazdu prawo do ulgi nie uiszczył jak dotychczas opłaty manipulacyjnej w kwocie 20 zł należało na podstawie ww. przepisów zasądzić od niego na rzecz powoda kwotę 20 zł. O odsetkach orzeczono po myśli art. 481 §1 i 2 kc i art. 321 kpc zasądzając je od dnia 04.12.2015r. (zgodnie z żądaniem powoda k. 3v.). Pozwany bowiem z chwilą składania reklamacji winien uiszczyć kwotę manipulacyjną przewidzianą przez ustawę, której wysokość znał.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu (pkt II).

Ponieważ pozwany wygrał sprawę w przeważającym zakresie (96,73%) koszty procesu ponosi powód (art. 100 kpc). Jako że pozwany żadnych kosztów procesu nie poniósł, brak było podstaw do orzekania o ich zwrocie przez powoda.

/-/ SSR Piotr Żywicki